

ข้อบังคับ กคพ.

ว่าด้วย การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๕

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๔) และมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง และวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ กคพ. จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ เรียกว่า “ข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ รวมทั้งมีอำนาจออกระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือข้อกำหนดอื่นใดเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษตามข้อบังคับนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาจรวบรวมเป็นประมวลเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานก็ได้

ข้อ ๔ บทนิยาม

ในข้อบังคับนี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้รักษาราชการแทนอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“รองอธิบดี” หมายความว่า รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือผู้รักษาราชการแทนรองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

“หน่วยงาน” หมายความว่า กอง กองคดี สำนักงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคดีพิเศษ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองซึ่งอธิบดีได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่ขึ้นการบังคับบัญชากับอธิบดีหรือรองอธิบดี โดยมีอำนาจและหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามสืบสวน และสอบสวนคดีอาญาตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗

“ผู้บังคับบัญชา” หมายความว่า อธิบดี รองอธิบดี หัวหน้าหน่วยงาน และพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ที่มีอำนาจหน้าที่กำกับ ควบคุม สั่งการ ตามสายการบังคับบัญชา จนถึงหัวหน้าคณะพนักงานสืบสวนหรือหัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

กรณีข้อบังคับนี้กล่าวถึงบทบัญญัติ หรือมาตราในกฎหมาย หากมิได้ระบุชื่อกฎหมายไว้ ให้หมายความถึงบทบัญญัติ หรือมาตราในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการสืบสวนและการสอบสวนคดีพิเศษที่ตนเองรับผิดชอบให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง และข้อสั่งการของผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๖ การลงนามในหนังสือหรือเอกสารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษ หากกฎหมายหรืออนุบัญญัติในเรื่องนั้นๆ มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้รักษาราชการแทน หรือหัวหน้าคณะ กรณีที่ปฏิบัติงานเป็นคณะตามที่เห็นสมควร

กรณีเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ คณะรัฐมนตรี รัฐสภา หรือเกี่ยวข้องกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญ หรืออาจกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นทำนองเดียวกัน ให้เสนออธิบดีในฐานะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้รับผิดชอบในคดีพิเศษทั้งปวงเป็นผู้ลงนาม

หมวด ๒

การปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ

(การเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ)

ข้อ ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ย่อมมีอำนาจในการจับผู้มีความผิดในคดีพิเศษเท่านั้นและนำส่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมาย

เจ้าหน้าที่คดีพิเศษ จะมีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ได้มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษตามข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษและการสั่งการให้ข้าราชการหรือลูกจ้างกรมสอบสวนคดีพิเศษปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสืบสวน

ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจับผู้มีความผิดในคดีพิเศษเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษและวิธีการมอบหมายเจ้าหน้าที่คดีพิเศษในการจับด้วย

(อำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน)

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ อธิบดีมีอำนาจออกประกาศกำหนดกฎหมายเพื่อให้หน่วยงานรับผิดชอบการป้องกัน การปราบปราม การสืบสวน และการสอบสวนคดีพิเศษ โดยต้องสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม รวมทั้งมีอำนาจประกาศกำหนดกฎหมายให้หน่วยงานที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองซึ่งอธิบดีได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเพื่อรับผิดชอบในการสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษในกฎหมายบางเรื่องที่ยังไม่ได้ถูกกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใด

(การสืบสวนตามมาตรา ๒๓/๑)

ข้อ ๙ กรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าคดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือมีคดีความผิดทางอาญาใดที่สมควรเสนอ กคพ. มีมติเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) ให้หน่วยงานเสนอเรื่องถึงอธิบดีเพื่อพิจารณาสั่งการ และให้รายงานผลการดำเนินการเพื่อพิจารณาสั่งการด้วย

อธิบดีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองและเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา มีคำสั่งให้สอบสวนคดีใดเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือไม่ ก็ได้

ในการสืบสวนคดีอาญาอื่นที่เห็นสมควรเสนอ กคพ. พิจารณามีมติเป็นคดีพิเศษตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) ให้ดำเนินการตามระเบียบ กคพ. ว่าด้วยการสืบสวนคดีความผิดทางอาญาเพื่อเสนอ กคพ. มีมติให้เป็นคดีพิเศษ และประกาศ กคพ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการร้องขอและเสนอให้ กคพ. มีมติให้คดีความผิดทางอาญาใดเป็นคดีพิเศษ ด้วย

(พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบการสอบสวน)

ข้อ ๑๐ ในการสอบสวนคดีพิเศษ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าและเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ วรรคสี่ และมาตรา ๑๔๐ ดังนี้

- (๑) อธิบดี เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในบรรดาคดีพิเศษทั้งปวง
- (๒) รองอธิบดี เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในบรรดาคดีพิเศษทั้งปวงของหน่วยงานที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือกำกับดูแล
- (๓) หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้รักษาราชการแทน เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในบรรดาคดีพิเศษทั้งปวงของหน่วยงาน

สำหรับการสอบสวนคดีพิเศษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ ให้เป็นไปตามที่อัยการสูงสุดมอบหมาย

ข้อ ๑๑ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนคดีพิเศษตามข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจในการมีความเห็นทางคดีตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- (๑) อธิบดี สำหรับคดีพิเศษที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ คณะรัฐมนตรี รัฐสภา หรือเกี่ยวข้องกับองค์กรตามรัฐธรรมนูญ คดีที่มีรองอธิบดี เป็นหัวหน้าคณะ หรือคดีพิเศษที่มีความเสียหายหรือทรัพย์สินที่เป็นของกลางในคดีเกินหนึ่งพันล้านบาท หรือคดีที่เป็นที่สนใจของสาธารณชน หรือคดีมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นที่อธิบดีเห็นสมควรและสั่งการให้เสนออธิบดี

เมื่อปรากฏคดีตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานรายงานตามสายการบังคับบัญชาจนถึงอธิบดี เพื่อทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนตามสายการบังคับบัญชาจนถึงอธิบดี เพื่อมีความเห็นทางคดีส่งพนักงานอัยการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมาย ทั้งนี้ ในระหว่างการสอบสวนอธิบดีอาจใช้อำนาจเข้าควบคุมการสอบสวนเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็ได้

(๒) รองอธิบดี สำหรับคดีพิเศษของหน่วยงานในกำกับดูแล เฉพาะคดีที่มีหัวหน้าหน่วยงาน หรือ ที่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในกำกับดูแลเป็นหัวหน้าคณะ คดีที่มีการร้องขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการสอบสวนคดีที่หน่วยงานมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา คดีที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีขึ้นไปไม่ว่าจะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หรือคดีพิเศษที่มีความเสียหายหรือทรัพย์สินที่เป็นของกลางในคดีตั้งแต่ห้าร้อยล้านบาท แต่ไม่เกินหนึ่งพันล้านบาท

เมื่อปรากฏคดีตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานรายงานให้รองอธิบดีทราบและเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนตามสายการบังคับบัญชาจนถึงรองอธิบดีที่กำกับดูแลหน่วยงาน เพื่อมีความเห็นทางคดีส่งพนักงานอัยการหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมาย

(๓) หัวหน้าหน่วยงาน สำหรับคดีพิเศษของหน่วยงานทุกคดี ยกเว้นคดีพิเศษที่อยู่ในหลักเกณฑ์ตาม (๑) และ (๒)

(พนักงานสืบสวนและพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ)

ข้อ ๑๒ กรณีที่จะต้องสืบสวนหรือสอบสวนคดีพิเศษเรื่องใด ให้ดำเนินการในรูปแบบคณะบุคคล เว้นแต่อธิบดีจะมอบหมายเป็นอย่างอื่น

การแต่งตั้งคณะบุคคลหรือการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนคดีพิเศษให้เป็นหัวหน้าเท่านั้น

ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบเพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะบุคคลหรือการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง

(การร่วมปฏิบัติหน้าที่และการส่งประเด็นในการสืบสวนและการสอบสวน)

ข้อ ๑๓ หัวหน้าคณะหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับมอบหมาย อาจร้องขอให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษในสังกัดกองปฏิบัติการคดีพิเศษภาค หรือหน่วยงานอื่นในกรมสอบสวนคดีพิเศษที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญร่วมปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการสืบสวนหรือสอบสวนแทนตนในบางเรื่องหรือบางประเด็นก็ได้

กรณีมีความจำเป็นดังกล่าว ให้รายงานถึงหัวหน้าหน่วยงานพิจารณาและให้หัวหน้าหน่วยงานมีหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการกองปฏิบัติการคดีพิเศษภาค ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการคดีพิเศษภาค หรือหัวหน้าหน่วยงานนั้น แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการ

ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษของหน่วยงานที่ได้รับการร้องขอและได้รับมอบหมายเป็นผู้ดำเนินการ มีอำนาจสืบสวนหรือสอบสวนในเรื่องหรือประเด็นดังกล่าว และเมื่อได้ดำเนินการเสร็จแล้วให้หน่วยงานที่รับดำเนินการมีหนังสือส่งผลการดำเนินการมารวมสำนวนโดยเร็ว

ในคดีที่จะต้องมีการร่วมสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ หรือตามข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในคดีพิเศษระหว่างพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร ให้ผู้ร้องขอตามวรรคหนึ่ง แจ้งให้พนักงานอัยการหรืออัยการทหาร และหน่วยงานที่รับคำร้องทราบเพื่อประสานงานกับพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร และดำเนินการตามกฎหมาย

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่จำเป็นต้องขอความร่วมมือพนักงานสอบสวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานอื่นช่วยเหลือใดๆ ในการสืบสวนหรือสอบสวนแทนตนในบางเรื่องหรือ บางประเด็นให้หัวหน้าคณะหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการตามข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ในคดีพิเศษระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ในคดีที่จะต้องมีการร่วมสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ หรือตามข้อบังคับ กคพ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสอบสวนร่วมกันหรือการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในคดีพิเศษระหว่างพนักงานสอบสวนคดีพิเศษกับพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร ให้หัวหน้าคณะหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง แจ้งให้พนักงานอัยการหรืออัยการทหาร และหน่วยงานที่รับคำร้องทราบเพื่อประสานงานกับพนักงานอัยการหรืออัยการทหาร และดำเนินการตามกฎหมาย

(การดำเนินการอื่นในการสืบสวนและสอบสวน)

ข้อ ๑๕ ในการจับ การค้น การสืบสวน และการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับคดีพิเศษ และรวมถึงการใช้อำนาจพิเศษของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามหมวด ๓ การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและอนุบัญญัติอื่นๆ

หากข้อบังคับนี้มิได้กำหนดไว้ ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบหรือคำสั่งเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องนั้นเพื่อให้การปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน

(การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาระหว่างการสอบสวน)

ข้อ ๑๖ กรณีที่มีการยื่นคำร้องขอปล่อยตัวผู้ต้องหาชั่วคราวระหว่างการควบคุมของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่น ให้เป็นอำนาจของหัวหน้าของหน่วยงานในการวินิจฉัยอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว และให้หัวหน้าคณะหรือพนักงานสอบสวนในคณะที่ได้รับมอบหมาย หรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ทำการสอบสวนเรื่องนั้น เป็นผู้รับสัญญาประกันรวมทั้งดำเนินการทั้งปวงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องดังกล่าว

กรณีที่หัวหน้าหน่วยงานเห็นควรไม่ปล่อยตัวชั่วคราว ให้รีบเสนอความเห็นพร้อมบันทึกสัญญาและสรรพเอกสารต่อรองอธิบดีที่กำกับดูแลเพื่อสั่งการในทันที

เมื่อรองอธิบดีที่กำกับดูแลรับเรื่องตามวรรคสองแล้วให้พิจารณาโดยเร็ว หากเห็นควรอนุญาตให้ออกคำสั่งอนุญาตและมอบเรื่องให้หัวหน้าหน่วยงานจัดการเพื่อปล่อยชั่วคราวและดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเห็นควรไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ให้เสนอต่ออธิบดีเพื่อพิจารณาทันที

เมื่ออธิบดีรับเรื่องตามวรรคสามแล้วให้พิจารณาโดยเร็ว หากเห็นควรอนุญาตให้ออกคำสั่งอนุญาตและมอบเรื่องให้หัวหน้าหน่วยงานจัดการเพื่อปล่อยชั่วคราวและดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากเห็นควรไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ให้ออกคำสั่งไม่อนุญาตและรีบส่งเรื่องคืนหน่วยงานเพื่อแจ้งผู้ถูกจับทราบ และดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบเพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาระหว่างการสอบสวนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

(การจัดการเกี่ยวกับสิ่งของที่ยึด आयัด และของกลาง)

ข้อ ๑๗ สิ่งของใดที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา ๒๔ หรือรับไว้ตามกฎหมายอื่น ให้รีบพิจารณาว่าเป็นของกลางอันพึงยึดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ หรือไม่ โดยเร็ว สิ่งของใดเมื่อตรวจสอบแล้วมิใช่สิ่งของที่มีอำนาจยึดไว้ให้คืน เว้นแต่มีกฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติเป็นการเฉพาะ เช่น ของกลางเกี่ยวกับศุลกากร หรือของกลางเกี่ยวกับป่าไม้ ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายนั้น

ของกลางที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษยึดไว้ใน การสอบสวนคดีพิเศษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕ นั้น ให้มีอำนาจยึดไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด เมื่อเสร็จคดีแล้วให้คืนแก่ผู้ต้องหาหรือแก่ผู้อื่นซึ่งมีสิทธิเรียกร้องขอคืนสิ่งของนั้น เว้นแต่ศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่ศาลพิพากษาให้คืนทรัพย์สินแต่ยังมีการโต้แย้งกัน ให้แจ้งบุคคลที่อ้างว่าเป็นเจ้าของ อันแท้จริงในทรัพย์สินนั้นฟ้องเรียกร้องยังศาลที่มีอำนาจชำระ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๘ วรรคสาม และให้คืนสิ่งของตามคำพิพากษานั้น

ข้อ ๑๘ ในระหว่างการสอบสวน ถ้าสิ่งของที่ยึดไว้มิใช่ทรัพย์สินที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้ใดทำหรือมีไว้เป็นความผิด ถ้ายังไม่ได้นำสืบหรือแสดงเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี เจ้าของหรือผู้มีสิทธิอาศัยยื่นคำร้องต่อหัวหน้าคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อขอรับไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์โดยไม่มีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๕/๑ ก็ได้

กรณีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้หัวหน้าคณะแจ้งผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้มีสิทธิทราบเท่าที่จะกระทำได้ หากมีการยื่นคำร้องขอรับไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์ ให้หัวหน้าคณะเรียกประชุมคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเพื่อดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงกำหนดวิธีการขอคืนสิ่งของที่เจ้าพนักงานยึดไว้ไปดูแลรักษาหรือใช้ประโยชน์โดยเร็ว

ข้อ ๑๙ ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบ หรือคำสั่งเพื่อกำหนดวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเกี่ยวกับสิ่งของที่ยึด आयัด และของกลางในคดีให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

(การประชุมพิจารณาเห็นทางคดี)

ข้อ ๒๐ ในการมีความเห็นทางคดีของคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษให้ประชุมคณะและถ้อยมติเสียงข้างมากของที่ประชุมเป็นความเห็นของคณะและให้ดำเนินการไปตามนั้น โดยที่ประชุมที่จะเป็นองค์ประชุมนั้น ต้องมีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะและมีหัวหน้าคณะเป็นประธาน เว้นแต่เป็นคดีที่มีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษคนเดียว ให้เป็นไปตามความเห็นของผู้นั้น

กรณีที่หัวหน้าคณะไม่ได้เข้าร่วมประชุมให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่ระดับตำแหน่งสูงสุดทำหน้าที่ประธานแทนหัวหน้าคณะ กรณีมีระดับตำแหน่งเท่ากันหลายคนให้ที่ประชุมเลือกพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในที่ประชุมนั้นคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานการประชุม

ในการประชุม กรณีเสียงเท่ากันให้ผู้ทำหน้าที่ประธานมีอำนาจออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงเพื่อชี้ขาด และจัดทำบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐาน กรณีที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ใดไม่เห็นด้วยกับมติของที่ประชุมก็ให้จดความเห็นนั้นไว้ในบันทึกการประชุมให้ชัดเจน โดยผู้นั้นจะทำบันทึกความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคู่มือสำนวนการสอบสวนด้วยก็ได้

ในการประชุม หัวหน้าคณะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่คดีพิเศษและข้าราชการหรือลูกจ้าง ที่ช่วยเหลือในการสืบสวนหรือสอบสวน เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลได้ตามที่เห็นสมควรโดยไม่มีอำนาจมีมติ ในการประชุม

(รูปแบบสำนวนการสืบสวนและการสอบสวน)

ข้อ ๒๑ ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดรูปแบบของสำนวนการสืบสวน และสำนวนการสอบสวน คดีพิเศษ รวมทั้งแบบของบันทึกที่ใช้ในสำนวนดังกล่าวและคำอธิบาย เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

(การควบคุม กำกับ ตรวจสอบ เร่งรัดการสืบสวนและการสอบสวนคดีพิเศษ)

ข้อ ๒๒ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจควบคุม กำกับ ตรวจสอบ เร่งรัด และสั่งการเกี่ยวกับการปฏิบัติ หน้าที่เกี่ยวกับคดีพิเศษเพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการสั่งให้สืบสวนเพิ่มเติม หรือสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม ในข้อที่เห็นว่าไม่สมบูรณ์ และเมื่อมีคำสั่งเช่นนั้นแล้ว ให้ผู้สืบสวน ผู้สอบสวนคดีพิเศษ คณะพนักงานสืบสวน หรือคณะพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อสั่งการโดยเร็ว และรายงานให้ ผู้สั่งการทราบเพื่อพิจารณาต่อไป

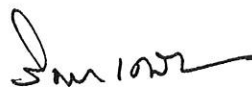
ให้อธิบดีมีอำนาจออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานคดีพิเศษเพื่อกำหนดรายละเอียดในการ บริหารงานด้านคดีของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ระยะเวลาในการสืบสวน หรือการสอบสวนคดีพิเศษ สำหรับควบคุม กำกับ ตรวจสอบ และเร่งรัดการสืบสวนและการสอบสวนคดีพิเศษ เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติหน้าที่

(การพิจารณาชั้นความเห็นแย้ง)

ข้อ ๒๓ ในการพิจารณาสำนวนการสอบสวนคดีพิเศษในชั้นความเห็นแย้ง ตามมาตรา ๓๔ กองบริหารคดีพิเศษอาจขอให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษผู้ทำการสอบสวนเรื่องนั้นให้ความเห็นหรือชี้แจง เพื่อประกอบการทำความเข้าใจเสนออธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายกระทรวงที่เป็นผู้ทำความเห็นแย้งก็ได้

ข้อ ๒๔ ในเรื่องที่อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายกระทรวงที่เป็นผู้ทำความเห็นแย้ง เห็นว่า เรื่องใดที่เสนอมามีความยุ่งยาก ซับซ้อน หรือต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้การพิจารณา ทำความเห็นแย้งมีประสิทธิภาพและโดยรอบคอบ อธิบดีหรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว อาจแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อ ศึกษาและเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาสั่งการก็ได้ ทั้งนี้ คณะทำงานดังกล่าวต้องมีความเป็นกลางและมี ได้เป็นผู้พิจารณาหรือสอบสวนในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการคดีพิเศษ